

Nový střed obce Špania Dolina, Slovensko

Student: Pavel Uličný

Posudek vedoucího bakalářské práce

Místo:

Špania Dolina je bývalá hornická obec, ležící ve středním Slovensku v prostředí Starohorských vrchů. Její historie je neodmyslitelně spjata s těžbou mědi a později i stříbra, která byla ukončena až v roce 1888. Těžba ovlivnila v místě mnohé, nejviditelnějším pozůstatkem je monumentální výsypka, vypínající se nad centrem obce. Další odkazy jsou často skryty v názvech místních staveb (např. Klopačka) či v pozůstatcích vchodů do šachet dolů, které jsou rozmístěny po obci. Výrazným rysem obce je její architektura odvíjející se, jak jinak, od tradičních stavebních materiálů přítomných v místě. Kamenné omítané zdivo v kombinaci s černými dřevěnými nástavbami či přístavbami (pavlače) a střechami pokrytými šindelovou krytinou. Urbanisticky je obec situována do třech směrů, podél údolí, kde průsečík těchto údolí je nejen pomyslným, ale i zcela reálným středem obce. Urbanistické a architektonické definování středu obce, bylo tématem zadání bakalářské práce studenta Pavla Uličného.

Definování náplně objektů, jež mají tvořit onen střed obce, probíhalo v rámci studentského workshopu konaného na začátku semestru v místě samotném. Jedná se především o typologie spojené s místní komunitou a usnadňující život v obci (mateřská školka, komunitní centrum atd.) a s podporou turistického ruchu, který je hlavním ekonomickým prvkem obce, se všemi riziky z toho plynoucími.

Urbanistické řešení:

Urbanisticky je střed obce studentem definován za pomoci umístění tří nových objektů: ubytovnou pro turisty, školku a hasičskou zbrojnicí, které dotvářejí prostor návsi s již existujícími objekty. Návse je tímto řešením rozdělena do několika ploch: prostor před Hotelem Klopačka, jakožto turistický střed a prostor před školkou a hostincem reprezentující komunitní centrum obce. Celé urbanistické řešení je navíc doplněno rodinnými domy podél stávající komunikace, které je představeno pouze jako ilustrace, jak navázat na stávající urbanistickou strukturu rodinných domů.

Osobně mám pochybnosti, zdali objekty školky a hasičské zbrojnice jsou dostatečně velké, tak aby byly důstojnými partnery ostatních budov v centrální části obce. Z předložené dokumentace moje pochybnosti spíše sílí, než naopak. Zdá se, jako by urbanistická forma byla ve vleku typologie objektů.

Architektura objektů:

Již v počátku práce student deklaroval svoji touhu po hledání adekvátního výrazu v tomto architektonicky výrazném prostředí. Bylo předloženo mnoho variant a skic, a i když mohu s klidným svědomím konstatovat, že student celý semestr poctivě hledal architektonický výraz svých staveb, tak konečný výsledek je značně rozpačitý. Očekával jsem, že zásah ve formě tří budov v centru obce, bude mluvit podobnou architektonickou řečí. Výsledná estetika objektů působí jako ne zcela soudržná koláž různých námětů, často inspirovaných historickým či jiným výrazem.

Typologické a konstrukční řešení objektů:

Typologie navržených objektů za objevené není možno označit. Zvláště pak v případě ubytovny pro turisty je typologické řešení až banální, a to i když byla deklarována snaha o připodobnění k místním typologiím hornických ubytoven. Jednoduchost a strohost těchto staveb v tomto řešení bohužel nenacházím. U školky by bylo nutno, aby v objektu bylo několik vychovatelek, neb hlavní pobytové prostory nejsou opticky propojeny. Je to opravdu vhodné?

Konstrukční řešení je bez slovního komentáře, tudíž usuzuji pouze z výkresů. Měl bych otázku k izolaci spodní části ubytovny (soklu): jak bude řešena v podmínkách Španie Doliny, obce jež je mnoho měsíců „pod sněhem“?

Student Pavel Uličný se tématu věnoval po celou dobu svědomitě, výsledná práce není projevem laxního přístupu či nezájmu, ale jak jsem již uvedl, výsledek nepovažuji za zcela přesvědčivý. Přesto doporučuji práci k obhajobě s výsledným hodnocením:

B-

Ing. arch. Radek Suchánek, Ph.D.